

V c
2659

28.

AFFECTUS
Academiae VVitebergensis
ET SENATUS OPPIDANI

Generosiss.^{am} & Illustriss.^{am} Dominam,

SIBYLLAM-ELI-
SABETAM

Celsiss.^{mi} atq; Opt.^{mi} Principis

JOHANNIS-GEORGII,
DUCIS SAXONIAE

*Incomparabilem (heu quondam!) CONIUGEM, die
XXV. Febr. in Templo Arcis frequentissimâ concii-
one declaratus, Interprete*

Frid. Taubmanno,
Professore publico.

ANNO MDCCVI.

Typis Meisnerianis.

AFFECTUS
Academiae Vitebergensis
ET SENATUS OLDBANI
IN
Geographiae & Astronomiae Dominum
SIBYLAM-ELLI
SABETAM

Typis Mellnerianis

PRORECTOR ET SE-
NATUS ACADEMIÆ VVIT-
TEBERGENSIS.

*A*diem perendinum illustris pridem ac generosissima Princeps ac Domina, Domina SYBLLA ELISABETHA, illustrissimi celsissimique Principis ac Domini, Domini IOANNIS GEORGII, Ducis Saxonie, Landgravi Thuringie, Marchionis Misnie, &c. Domini nostri clementissimi conjunx ut dilectissima, sic desideratissima humo FREIBERGAE mandabitur. Par igitur est, ut in communi illo casu atq; luctu pietatis debite partes eas usurpemus omnes, quas & rei acerbitas affert, & subjecta devotionis affectus nobis imperat. In magno dolore, vel mœrore potius sit oportet Princeps generosissimus, qui partem à corpore suo & avelli senserit, & nunc abesse doleat: quippe qui & conjunx uxorem, & talis conjunx talem uxorem amiserit: & quod omnium acerbissimum est, in ipso & conjugii, & ætatis flore amiserit. Eo ne rem rediisse, ut cui paucis ab hinc annis officium geniale fecerat, ei nunc munus ferale ducat? & in cujus consortio suavissimo generis spem, familia nomen, suorum vota, patria optata reposuerat, ex ejus discidio acerbissimo interceptam rem & expectationem universam esse mœreat; ac, nisi desiderium tristissimum, superesse nihil videat? Quæ porro cogitatio assequi, quæ oratio representare valeat jacturam gravissimam lectissimarum atq; amabilissimarum illarum virtutum, quibus Princeps optima ornata, & tanquam pedissequio pulcherrimo stipata erat, pietatis, liberalitatis, humilitatis? Quas virtutes cum à parentibus inclytis accepisset, & in domum ac familiam Electoriam, in qua jam antè erant, nupta secum adduxisset, ita eas in majorem quotidie splendorem datura erat, quò diuturniore ipsa lucis usura frueretur, si per Dei immortalis voluntatem licuisset. Ita enim se res habet: autor

AB
ille, conservator, ac gubernator rerum omnium maximarum minimarum Deus, in cuius manu, arbitrio, ac nutu vita & ingressus, etiam processus & exitus sunt, cui soli constant rationes factorum suorum, qui melius de nobis statuit, quam ullus pater de unico filio: ille inquam, Deus optimus maximus tantam virtutum, que in Principem foeminam cadere solent, praestantiam nobis potius aspiciendam ostendit, quam fruendam concessit, ut quò uberiorem ac luculentio rem inde fructum sperare licuisset, eò gravio rem ac molestio rem luctum haberemus. Cum ipsa quidem Principe optime ac felicissime actum est, que maturo ac secundo cursu, ex hoc rerum humanarum turbulentissimo salo, in beatitudinis sempiterna portum delata, Dei & Servatoris sui Domini nostri IESU CHRISTI conspectu & colloquio fruitur: cuius sanguine mundata, meritis liberata, fide ac spe confirmata, sua sibi nunc tota est, coronam immortalitatis consecuta. Quamobrem ut hoc agamus, atq; ad prima redeamus, hortamur omnes jurisdictioni nostrae subiectos, ut ad diem proximum Martis audita hora duodecima in area Collegii majoris frequentes conveniant, & lugenti, aut eo certe, qui lugentes decet, vestitu induti, Professores inde ordine ac modeste ad templum Arcis comitentur, & audita eo loco Oratione exequiali, in templum Parochiale prosequantur: quaeque ibi similiter agentur ac dicentur, devote atq; attentè auscultent. Quae quidem res vertat & divinae gloriae illustranda, & tristissimi Ducis ac Domini nostri mœrori allevando, & beatissimae Principis memoriae cohonestanda, & nostra deniq; devotioni declaranda, subiectioni exhibenda, pietati exercenda, vita emendanda, fidei corroboranda, spei fulcienda, adeoq; saluti temporariae & aeternae privatim ac publice procuranda.

Propositum Dominica Sexagesimæ,
M. DC. VI.

Affectus.

Affectus Pietatis
IN DEFUNCTAM
PRINCIPEM, SIBYLLAM-ELI-
SABETAM &c.

ERGO huc nos egit secreta potentia
Fati,
Tam subito in lacrimas iretur, & omnis
ubique
Funestata novo squalleret Misnia lu-
ctu?

O Cathedra, ut te nunc alio mihi prodis ami-
ctu,

Quam cum *Prima* sui celebraret *Jubila* SÆCLI
Rex Academiæ, me Vate! tapetibus aureis
Me componebam, & rectâ cervice sacerdos
Musarum in grandeis animabam carmina fastûs.
Nunc capite in pectus fluido, pullæq; adopertus
Sindonis induvio, vix hoc miserabile carmen
Strido levi stipulâ, siticenq; in murmur hiasco.

Nectute facie ostentas vultuq; priori,
Ordo *Professorum*, Musæi lumina cæli;
Nectu flos Urbis, venerandaq; *Cura-senatus*.
Et tu spes patriæ, & Clarii nova germina campi,
Ore veteroso lætam maculare juventam

Visa mihi, & solito demissior ire per urbem.

Omnes mutati, pullis in vestibus omnes.

Unde hæc tam subito rerum feralis imago?
Unde? rogas. Dresdâ, fluit ex hoc fonte, quod omnes
Flemus: & inde dolor lacrimis alimenta ministrat.

Causam etiam vultis? heu, nunc ego sacra li-
tasse

Et Tacitæ & Mutæ! tamen est dicenda: SIBYLLA-
ELISABETHA *Fuit. fuit Elisabetha-Sibylla:*

Principis illa boni conjux atq; optima Princeps.
Hanc miserari adeò, & lacrimis decorare clienteis
Non lex sed pietas jussit. jussu omnia pârent,
Magna minorq; tribus, quas Leucoris impete valli
Claudit, & ambîtas in civica fædera cogit.

AT tu quîs oculis hæc spectes, JANE-GE-
ORGI,

Spectaclum ipse? tuum namq; hoc in funere funus
Crederis efferre, & tumulo te condere vivum
Ipse tui vespillo. tuum est hoc corpus. in uno
Corde cor amborum: tuq; illa; illa ipse fuistis.
Primus ab hoc igni flammâ amor igneus hausit:
Huc vigor ætatis juvenileq; robur adactum est.
Debit hæc nostro Rutæ generamen in horto
Vivificis stabilire jugis: hæc Saxonis altam
Ædificare domum. Nunc, ecce, sine igne Cupido
Inversas gerit ille faces: nunc alma juventæ

Robo-

Robora flaccescunt: alimenta que vivida suctus
Destituunt Rutam: juga rupta repente ruinam,
Et domus ingenti latam dedit ore fenestram.

Ecqua tamen medicina malo est in tempore
quæri?

State viri: state ocius omnes, sponda pheretri
Quos humeris subeunda manet. Sed enim ite Fri-
bergam

Pullati proceres, voti sunt omnia cassi.

Quod rapuit semel atra dies, adamantinus obex
Distinet, & nullis hæret revocabile sæclis.

Ito metalliferam pietas atrata Fribergam,
Depositumq; sacrum tumulo succedere terræ
Jam finito. Cineres, defletaq; germina Rutæ
Quotquot ibi, præbere locum: concedite magni
Corporis exfuvia. vobis comes additur umbris
Non ulli indécoris, nec avorum indigna sepulchro.

Si genus & veterum palmaris adorea Pa-
trum,

Aut si purpureâ lactens ætate venustas,
Si morum probitas, castæq; modestia vitæ,
In miseras si res placidâ Cor mollius undâ,
Conjugis illibatus amor; quodq; omnia præstat,
Si pietas sincera necem protollere possent;
Nondum fleta tui sub terras iret imago,
Nec se tam propero turbaret Misnia luctu.

Ectuid

sent.

Ecquid nunc etiam per laudes ibo *Sibylla*?
Irem equidem: propria cumulum nili laudis in i-
stos

Egissem numeros; & me simulare cupressum
Angustâ in tabulâ locus & ratio ipsa vetarent.
Saxoniam laudabo domum? laudabo Dynastas
V Virtembergâ tuos? certè latissima campi
Æquora; profusis ubi luxuriarèr habenis.

Sed nunc non erat his locus. *Elisabetâ-Sibyllam*,
Non genus & proavos alieno in funere laudat,
Perspectè quicunq; sapit pro tempore Vates.

Lugèr nunc Princeps, affectum ostendere no-
strum

Lugenti par est. nunquam membra adfita gau-
dent,

Si dolet arx capitis. Posses, ô JANE-GEORGI,
Exsinuare oculos lugubri è sindonis umbrâ,
Et nostros spectare choros, atque agmina *vultus*
Plena *tui!* dicas, Pietas spectata meorum est:
Leucoris & gaudet & nostro mœret honori.

Ah nollem hoc etiam tibi nunc licuisset, ut
istâ

Parte probaremur! Sed habent mortalia casum
Alternasq; vices. sors est sua cuiq; ferenda.

Tu quoq; ferre tuam, Mater generosa Sibyllæ,
Discito, quâ streperi sinuosa volumina Nicri

Nectâ-

Nectareas lambunt pretiosi palmitis uvas;
Et quâ magnificam Studgardia dives in arcem
Turget, & effusâ recubat convallis in umbrâ.
Fer, quod ferre deus te jussit: & indole *matrem*.
Vince piâ: quamvis sit durum, hîc vincere ma-
trem.

Vicit quippe alias exemplo hæc filia magno;
Magno nupta duci: magnâ quoq; prole Paren-
tem

Hunc factura ducem; magnos quæ temperet o-
lim

Saxonas imperio. Nunc spes occisa repentè
Omnia funesto consumpsit gaudia casu.

Vos quoq; Tecciadum mollissima corda SORO-
RUM,

Et FRATRUM generosus amor, PATRISQUE
verendus

Herœ gravitatis hōnor; moderatiùs æstu
Pectoris urimior. nostra est jactura: dolorum
Major nostra seges, vobis quod debuit, olim
Virgo domi solvit; nobis non-virgo sub ipsâ
Debitione perit. sperabat Misnia priscos
Saxonas. in cineres (heu!) spes hæc fluxit & un-
das.

Nec tu Saxo mihi nimiùsve avidusq; doloris
Diceris, aut lacrimis justum excessisse pudorem.

B

Causa

Caussa subest; Prudens agnoscit, & æstimat illam.
Esto modus tamen, esto, viri sapientis & hoc
est.

Gaudere & moerere, vices habet. instat utrumq;
Cælitus: & sese Pius huic afformat & illi.

Abrepta est, fateor, Princeps augusta. sed à quo?
Nempe Deo. si rapta Deo; quid fræna dolori
Laxet homo, calcesq; ferox ad sidera jactet?

Affectâsse ferunt regnum cæleste gigantes,
Et ter conatos imponere Pelio Ossam,
Exstructæq; Ossæ frondosum involvere Olympum.
Tolle Poëtarum nebulas. hi nempe gigantes
Sunt queruli. queruli tentant rescindere cælum,
Et, quod habent in se, sceptrumq; & libera re-
gni

Jura Deo rapiunt. Atqui si vela dedisses
Impellenda Notis, non te sequerêre, sed illos:
Rectoremq; sequi terræ cæliq; recusas?
Nequicquam tamen & vanis obnitimur ausis.
Nolentem tractant, sed ducunt fata volentem.

Rideres, cimbæ si quis retinacula rupi
Adstrinxisset, & audaci trahat impete funem,
Rupemq; ad sese vulsâ radice moveri
Credat iners; quâdo ipse sequax moveatur ad istam.
Deliramus idem, nos lex æterna ligavit
Ad rupem fati, (Fatum est divina voluntas)

Lu-

Mel m. in
et
sacbarin

Qui nunc cum Geniis agit immortalibus ævum;
Postgenitisq; sui simulatam in marmore bruto
Corporis effigiem, monumentum exile, reliquit.

Tempus & illud erat, (quod fors meministis &
ipsi)

Quando *Lutheriades*, cui fulmen lingua, cor *Ætna*,
Vox tonitru, calamus grando; sublimis in isto
Stabat suggestu. nunc lignum pensile factus,
Umbræq; picturæ, sed in hoc regalior omni
Rege, quòd hinc capitis membrum quoque pensile
Christi est.

Omne immutatur mortali lege, quod in se
Publica Naturæ domus hæc tenet undiq; clausum.

At tu salve, etiam salve; decus addita magnis
Dîa *Sibylla* animis, quos cæli in parte locavit
Casta Fides nulloq; Operum maculata veneno.

Invenies illic aviamq;, & avita *Georgi*
Nomina; quiq; tibi patrito sanguine juncti,
Christophorumq;, Ludovicumq;; acerrima quondam
Fulmina militiæ, quam militat auspice Christo
Conjurata manus, sanæ Pietatis alumna.

Saxonas & nostros illic nova diva videbis
Permistos Geniis; atq; ipsa videberis illis.
Heic & *Fridericum* patrem, matremq; *Sibyllam*
Nuper desertos; heic & nova nupta *Maritum*,
Ast omneis serò (pietas jubet) expectabis.

Unà

Sev. 143.

Unà omnes salvete ; omneis tamen ante SIBYLLA :
Ante SIBYLLA omneis JANI ELISABETA
GEORGI :

Cui soli mœstam pietas hodierna lacernam
Induit, & pompam funesto examine ducit.

Tuq; etiam salve; sed non quo nomine mânes,
JANE-GEORGI, animis & corpore mascule Saxo.
Salve iterùm; Rutæq; adeò sacra Nomina FRA-
TRUM

Saxonica. nam nostra salus tibicine fulta est
Saxone. Relligio, quæ depurata Luthero est,
Inveniat nostros heic sana & salva nepotes.

Frondebis Augustis comptos redimita capillos
Pax alitam cole semper humum. pax nescia fuci.
Quorsum furta paras, & *pacis* habentia *vultum*,
Non *animum*? Pax sit: votorum hoc nobile votum
est.

Misnia tolle oculos. flammis crepitantibus ardet
Proximus Ucalegon, jamq; ad tabulata voluti
Heic quoq; cernuntur spaciofa volumina fumi.

UNA salus Paci, bellum te spernimus OMNES.

Pro pace
votum.

"
"
"
"
"

Illustrissima Princeps,
SIBYLLA-ELISABETA
LOQUITUR.

SPECTAMEN FORMÆ: SPECIMEN PIETATIS: HO-
NESTI
EXEMPLUM: SUEVI NOBILE GERMIN AGRI:
SAXONI NUPTA DUCI: PATRIÆ SPES ALTERA MA-
TRIS:
DELITIUM MYSIÆ GENTIS AMORQUE FUI.
OMNIA CUM FUERIM; NIHIL OMNIBUS ESSE VI-
DEBOR,
QUOD, ME MATRE, SUPER NON SIT IMAGO MEI.
INTERPRETE VERITATE.

VETUS

VETUS NERIO.

(Putares Senecæ: planè non sunt.)

MORI, Unum est, quod æquè ad Juvenem quàm ad Senem pertinet. Non citamur ex censu, nec exigitur numerus annorum. Et adolescentes & impuberes eadem fati necessitas ducit. Optimum est mori, cum juvat vivere. **QUICUNQUE** ad extremum fati sui venit, senex moritur. Non enim refert, quæ sit hominis ætas, sed quæ sit meta. Et si juvenis morior; alicui fortasse malo me subducit Fortuna: si nulli alii, vel senectuti. Nec refert, quot annos habeam, sed quot acceperim. si plus vivere non possum, hæc est Senectus mea.

mc

No 2657 Qx

ne

ULB Halle
003 288 560

3

VD 17

h. 30, 15

I,

Vc
2659

Acad

genfis

S II

LI-

JOH

RGIL,

Incompar
XX

UGEM, die
à concis

O,

is.

